

DEN NORSKE KIRKE

Råde kirkelige fellesråd

MOTTATT
02 OKT 2014

Råde 30.09.2014

Kulturdepartementet, kirkeavdelingen
Postboks 8004 Dep

0030 Oslo

Vedr. høringsuttalelse "Lik og likskap"

Vedlagt følger fra Råde menighetsråde med fellesrådssaker høringsuttalelse vedrørende
NOU 2014:2 Lik og likskap

Med vennlig hilsen

Pål Morten Lia
Kirkeverge i Råde
69294031 / 92289559

NOU 2014:2 - Høringssvar fra Råde menighetsråd med fellesrådssaker

Regjeringen oppnevnte 10.08.2012 et gravferdsavgiftsutvalg som skulle utrede rettslige og økonomiske spørsmål knyttet til avgifter i forbindelse med gravlegging.

Oppdraget til utvalget var å utrede:

- økonomisk likestilling mellom kremasjon og kistegravlegging.
- utvidelse av retten til grav utenfor bostedskommunen
- ordningen med feste av grav
- behovet for endringer i avgiftssystemet på gravferdssektoren

I tillegg skulle utvalget vurdere behovet for innhenting av styringsdata og behovet for styrket kunnskap på gravferdsområdet.

Utvalget har i sin utredning slått fast 6 prinsipper for gravferdslovgivningen

- 1) Gravlegging er et offentlig ansvar og skal være uten kostnad for de etterlatte
- 2) Gravplassene skal være allmenne, dvs. felles for alle.
- 3) Forvaltningen skal legge til rette for at gravlegging skjer med respekt for personlig livssyn og i tråd med føringene til vedkommende livssynssamfunn.
- 4) Lovgivingen skal likestille gravferdsformene og ikke stimulere til å velge den ene fremfor den andre gravferdsformen.
- 5) Ett menneske får en grav.
- 6) Med tiden blir graven slettet og gravminnet blir tatt bort.

Utvalget mener at en rekke avgifter på gravferdsområdet i dag skaper ulikhet, og utvalget foreslår regelendringer og andre tiltak som skal gi mer forutsigbare løsninger for brukere av gravferdstjenestene.

Utvalgets forslag er:

-Kistegravlegging og kremasjon likestilles økonomisk og juridisk gravferdsform.

(Kremasjonsavgiften oppheves)

-Kommunene skal være pliktige til å ta imot utenbygds gravlegging. Brukerbetaling for gravlegging i en annen kommune enn avdødes bostedskommune oppheves. (Økonomiske likestilling mellom innenbygds- og utenbygds gravlegging. Oppgjøret mellom de involverte kommuner bør skje gjennom en oppgjørsordning mellom gravplassforvaltningene, fremfor at de etterlatte må betale.)

-Endring av avgiften for feste av grav slik at innbyggerne behandles likt. Alle gravlegginger skal utløse 20 betalingsfrie år uansett hvilken type grav (tilvist eller festet) som velges. Betalingsfri periode skal ikke ha sammenheng med fredningstiden. Samme festeavgift for alle graver i kommunen uavhengig av om det er innenbygds eller utenbygds beboere. Satsen på festeavgiften skal fastsettes lokalt.

-Tiltak for å få bedre statistikk og mer forskning på gravferdsområdet. Kommunen skal rapportere resultater og tall fra gravplassforvaltningen i KOSTRA hvert år. Utvidet statistikk i KOSTRA vil være et redskap i planleggingen for å møte økningen i tallet på døde de neste tiårene.

- Endring i forvaltningsoppgaver. (Foreslår at oppgavene som bispedømmerådene har etter gravferdslover og gravferdsforskriften overføres til Fylkesmennene.)

-Økonomiske og administrative konsekvenser. Inntektsbortfall pga oppheving av hjemler for brukerbetaling foreslås kompensert gjennom økte rammeoverføringer til kommunen etter kostnadsnøkkel. Utvalget legger til grunn at kommunen da vil øke overføringene til de kirkelige fellesrådenes gravplassforvaltning i tråd med de lokale behov.)

-Forslag som utvalget vurderer til å være på siden av mandatet. /Foreslår at vilkår for askespredning skal fremgå mer direkte av gravferdsloven og at behandling av søknader legges til lokal gravplassforvaltning med Fylkesmannen som klageinstans. Foreslår at det åpnes for askespredning på gravplass og at det gid adgang til gravlegging i kolumbarium på gravplass.)

Råde menighetsråd med fellesrådssaker behandlet høringen i sitt møte 10. september. På grunn av den korte tiden frem til høringsfristen gis arbeidsutvalget v/kirkevergen myndighet til å avgi høringsuttalelsen etter de innspill som fremkom i møtet.

Råde menighetsråd med fellesrådssaker er i utgangspunktet enig i tenkningen som ligger bak utvalgets ulike forslag til endringer. Det er imidlertid noen utfordringer og en viss usikkerhet rundt de økonomiske konsekvenser forslagene vil få for gravferdsforvaltningen.

Råde menighetsråd med fellesrådssaker ønsker å komme med følgende kommentarer til utvalgets forslag:

1) – Kistegravlegging og kremasjon likestilles økonomisk og juridisk som gravferdsform.

For noen vil økonomien ha betydning for valg av gravferdsform. En likestilling av vil kunne bety mindre press på arealbehovet. Med hensyn til den økonomiske løsningen synes fellesrådet at det er fornuftig at staten direkte dekker utgifter til kremasjon og båretransport til krematoriet. Den økonomiske kompensasjonen for disse tjenestene kan gå direkte etter regning mellom krematoriene og begravelsesbyråene mot staten, uten at den lokale gravferdsforvaltning involveres.

2) – Kommunene skal være pliktige til å ta imot utenbygds gravlegging. Brukerbetaling for gravlegging i en annen kommune enn avdødes bostedskommune oppheves.

Fritt kirkegårdsvalg vil kunne bli en stor utfordring for de de mer populære kirkegårdene, bynære kommuner og kommuner med attraktive hytteområder. Det vil være en utfordring å kunne følge lovens krav om nok ledige graver til kommunens befolkning dersom det blir mange utbygds begravelser. Det vil bli lite forutsigbarhet rundt antall begravelser. Statistisk ser vi i dag at det er små variasjoner med hensyn til antall begravelser ved årets slutt. Brukerbetaling for gravlegging i annen kommune kan oppheves under forutsetning av at den tapte inntekten kompenseres direkte til fellesrådet.

3) - Endring av avgiften for feste av grav slik at innbyggerne behandles likt.
Fellesrådet støtter dette forslaget.

4) - Tiltak for å bedre statistikk og mer forskning på gravferdsområdet

Fellesrådet støtter forslaget men ønsker å presisere at det bør tilrettelegges for forskning på dette området ved å styrke samarbeid og samlokalisering av de instanser som allerede i dag arbeider med gravplassforvaltning. Mål: Styrke fagkompetansen til så vel kirkeverger som gravplassarbeidere.

5) – Endringer i forvaltningsoppgaver.

Fellesrådet støtter i prinsippet forslaget om og overføring av godkjenningmyndighet og rolle som ankeinstans til fylkesmennene fra bispedømmerådene.

6) – Økonomiske og administrative konsekvenser.

Råde menighetsråd med fellesrådssaker støtter forslaget under forutsetning av at økt rammeoverføring til kommunene medfører tilsvarende økning til gravplassforvaltningen. Alternativt bør det vurderes en direkte kompensasjon fra stat til gravplassforvaltningen.

7) – Forslaget som utvalget vurderer til å være på siden av mandatet.

Råde menighetsråd med fellesrådssaker støtter forslagene om at vilkår for askespredning skal fremgå mer direkte av gravferdsloven og at behandling av søknader til lokal gravplassforvaltning med Fylkesmannen som klageinstans. Rådet støtter videre også at det åpnes for askespredning på gravplass og at det gis adgang til gravlegging i kolumbarium på gravplass.